

312323

వ త్రి ది న చు వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 6-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ద్వితీయ

సంచిక ౧౦౬
No 106

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
శీక
109, ప్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

పెద్దసైజు

పాఠశాలల కథాపటములు

వెలసరసం

ఈపటములతో బాలురకు కథను వివరించు బొమ్మపటములు సరుసగా అచ్చువేయించియున్నాము. బాలురకు పటములను చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి శక్తి
యిచ్చును. 24 పటములుచేరిన సెట్టు 1-కి రు 2-0-0. స్కూళ్ల డ్రాయింగ్ చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములుచేరిన సెట్టు 1-కి రు 1-0-0.
కృష్ణా అందు కో, చిత్రరూపిల్లా, తిరుత్తణి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక క్రి త్త చి కి త్త

URESOL (యురిసాల్)

అను బేషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్సు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని చుండుల పాపులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును

ప్రాప్తెక్తును కావలసినవారు ఈ దిగువ విజ్ఞానమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI, 145, Broadway, Madras.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములనున్న యితర ఫల, పువ్వు, పత్రభాతులు అమృతము
నకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాబులగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

2

బాలసుధ (రిజిస్టర్డ్)

మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల
యందలి ధర్మవైద్యశాలలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి
బిడ్డలకు వాడబడి అమృతములైన నుగుముల నిచ్చియున్నది.
చంటిబిడ్డలకు దివ్యామృతము. నీసా 1 కి రు 1-0-0. 135
డాక్టర్ శ్రీరాధకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

Artificial **NEO-DIAMOND**

POST/TRADE MARK

శ్రీమత కమలాలు

నర్మయైనది సవరం

బరిపూరుతో కట్టబడి నది కమలము కా రెట్

4 మొద 10 రూ వరకు,

ఆడయిమెండుకో, 425 సాకారుపేట, నందరాసు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషునందే వ్రాయవలెను

ప్రదర్శనములు

ఆడిక్వత్రిక తెప్పొత్సవసమయములం దా నాల్గు రోజులు నీయూరియందలి తాలూకాబోర్డు భవనమునం దొక వైపు వారాయణవరం వాస్తవ్యులగు శ్రీ సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారి పలకరముల ఖద్దరు వస్త్రముల ప్రదర్శనమును, వేరొక వైపున అగ్రికల్చరల్ డిమాండ్ ప్రోటెక్టరు వారి వ్యవసాయ వస్తువులు ఇనుపనాగట్లు, పలుగులు మున్నగు సామగ్రిలును, నానాజాతులు వరి, వేరుశనగ మున్నగు ధాన్యజాతులును, చీడపురుగులు తన్ని వారణముల కనువగు సాధనములును విరివిగా ప్రదర్శింపబడి పలువురచే గాకర్షింపబడెను. సన్యాసి మతమువద్ద చిత్తూరు టాయిలెట్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ కంపెనీవారి వాసన ద్రవ్యములు మున్నగునవియు, రీడింగ్ రూం భవనావరణమున ఆరోగ్య శాఖవారి ఆరోగ్య విషయకవస్తుప్రదర్శనములును, ప్రతిదినము రాత్రులయందు రీడింగ్ రూమువద్ద ఆరోగ్యశాఖవారిచే జూపబడిన ఆరోగ్యవిషయక సినిమా ప్రదర్శనములును, రసాయనిక పద్ధతులచే తయారుచేయబడిన ఆంగ్ల దేశపు ఎరువులును, ప్రజాశివపరిమితముగ నాకర్షించినవి. వస్తుప్రదర్శనము లాదిగాగల పద్ధతులీ సంవత్సరమే నీయూర ప్రారంభింపబడినను మొత్తము మీద అన్నియు మిగుల జయప్రథముగా జరిగియుండినవి.

బాలభటులు

ఈ యూరియందలి బోర్డు హైస్కూలు బాలభటులు సుమారు రెండువది మంది తెప్పొత్సవదినములలో అత్యద్భుతముగ విధిని నెఱవేర్చి యాత్రికజనుల కమితముగ దోడ్పడి, సేవాధర్మమును ప్రదర్శించిరి.

భజనసమాజములు

ఈ యూరి పరిసరములనుండి గ్రామాదులనుండి సుమారు రెండువది భజనసంఘములు కృత్తికా దినమునందీ యూరికివచ్చి భగవద్గీత వల్లి విరియునట్లు నృత్యగానాభినయములతో భగవంతుని గీర్తించియు, కొందరు కథకులు శైవసాంప్రదాయములగు కథోపన్యాసములు గావించియు, మరికొందరు జంగం కథలతో పూర్వకాలపు పతివ్రతల చారిత్రములను వీరపుగభుల కథలను మేళితాళాది నృత్యములతో బాడియు యాత్రికులకానందమును గలిగించియుండిరి.

దొంగతనములు

ఆడిక్వత్రిక తెప్పొత్సవసమయములలో ఆనందములతో గడపు వారెక్కువగా నుండినను దుఃఖించెడువారు నైతము కొందరుండనే యుండిరి. చెవులపోగులను, మెడపూసలను, మనిషులను, తలక్రింది మూటలను భారబోసికొనియు, చోరుల కప్పగించియు కొందరు రల్లాడిపోయిరి. మొత్తముమీద నీమారు పోలీసువారి బందోబస్తు చాలా తృప్తికరముగా నుండి, ప్రజాసామాన్యమున కంతయు సాహాయకారిగా నుండెను.

నాటకములు-నర్కసులు

చెన్నపురమునుండి యొక ఆరవనాటక సమాజమువారును, ఇండియన్ బహుమార్ సర్క్యస్ కంపెనీయను ఉత్తర హిందూస్థానపు సర్క్యస్ కంపెనీవారును, ఉత్సవసమయములందీ యూర ప్రదర్శనములు గావించి ప్రజల మన్ననలకు పాత్రులై మంచి లాభములనే బోందియుండిరి. మొత్తముమీద గత అన్ని వత్సరములకంటెను నీమారియాడిక్వత్రికామహోత్సవము లత్యంత వైభవోపేతముగ జరిగిపోయినవి.

ఆంధ్ర వేపరు మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, రాజమండ్రి.

కర్నాటిక్ వేపరుమిల్సులోని వాటాదార్లకు మాకంపెనీలో షేర్లు తీసుకొనుటకు ఆగస్టు 15-వ తేదీవరకు గడువు పోచ్చించబడినది. పూర్తిగా చెల్లించబడిన షేర్లును ఈకంపెనీలో రు 100 లు విలువగల షేర్లు రు 60 లకు మాత్రమే యివ్వబడును. ఇవ్వుడు దరఖాస్తుతో రు 30 లు చెల్లించవలయును. ఆగస్టు 15-వ తేదీ మొదలు సెప్టెంబరు 15-వ తేదీవరకు షేర్లు 1-కి రు 70 లకు యివ్వబడును. దరఖాస్తుతో రు 40 లున్న, మిగతా రు 30 లు కోరినవృద్ధులను చెల్లించవలెను.

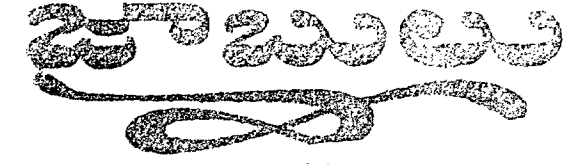
రాజమండ్రి } మోతే వైడా అందుకో, 29-7-29 } మేనేజింగు ఏజెంటు.

మా అభివృద్ధి సూచకమగు ఆంకెలను పరికింపుడు

జనరల్ అస్యూరన్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (అజ్మిరు) The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)

Table with 4 columns: Year (సం||), Paid (పాకము), Premium (ప్రీమియం), and Dividend (1926 సం|| లో జోసన). Rows for 1926, 1927, 1928.

V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni.

కైలాసగమనము

శ్రీ వేదవేదాంగ సర్వశంకర స్వశంకర వైష్ణవోమణులును వేదాంత జ్ఞానసింధులును ఈశ్వరపూజా దురంధురులును శ్రీ శేరూరు బ్రహ్మపురి నివాసులును ద్రావిడ శిఖామణులును, అయిన శ్రీ వేమాని వెంకటేశ్వర సిద్ధాంతులవారు ది 28 జూలై 1929 స||రం తేదీని ఉదయం గం 12 లకు కుక్కనామ సంవత్సర ఆషాఢ బ ౨ సోమవారం రోజున కైలాస పదవిని బోందియున్నారు.

నే|| వెం. వైష్ణవశర్మ.

తొమ్మిదవ రెడ్డిమహాసభ

పై శీర్షికతో 29-7-29 తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు "రెడ్డి సోదరుడు" అనువారు వ్రాసిన చిన్నియువంత్తముం దిలకించితిని. అందు "తొమ్మిదవ రెడ్డిమహాసభను కడపమండలములో జరుపవలెనని శ్రీ కోటిరెడ్డిగారిని సంఘసేవాశీలాభులగు శ్రీయుత బూదూరు రామానుజులరెడ్డి నల్లమల్లి తాతారెడ్డి మున్నగువారు ప్రతికామాలమున ప్రోత్సహించుచున్నారు. కాని ఆసభ కడప మండలములో జరుగునని యగుపడుటలేదు. అందువలన ఉత్సాహవంతులగు యువకులు యితరమండలములలో నైనా జరుపదల పెట్టిన బాగుండును." అనియు నెల్లూరులో కమ్మమహాసభను జరుపవలయునని అంగలూరువారు గావించలేదా? అనియు రామానుజులు రెడ్డిగారునంటివారు చిత్తూరు మండలములో జరుప బూసుకొనిన సభ జయప్రథముగ జరుగగలదను నమ్మకము గలదనియు చిత్తూరు రెడ్డిప్రముఖు లీవిషయము నాలోచించెదరుచాక అనియు రెడ్డిసోదరుడుగారు వ్రాసివారు. ఈ రెడ్డిసోదరుడుగారు తమ సహజనామమును వెలువరింపక సంకేతనామముతో వారి యుద్దేశమును వెల్లబెట్టిరి. వీరివ్రాతలంబట్టిచూచిన నానంటివారెన్నివ్రాతలువ్రాసి ప్రోత్సహించినను కోటిరెడ్డిగారు కడపలో రెడ్డిమహాసభను జరుపలేదనియే దోచుచున్నది. నెల్లూరులో కమ్మమహాసభ జరుగవలయునని అంగలూరులో జరుగలేదా? అనడము వేరు. కోటిరెడ్డిగారివలె నెల్లూరి కమ్మవారు వారి దాలు జెప్పలేదు. తేదులు నిర్ణయింపలేదు. చైతము వనూలుజేసి నామము ఆదో ఇదో అనలేదు. తుదకు మానముద్రవహించలేదు. 27-7-29 తేదీ, "రెడ్డిరాణి" సంపాదకులగు శ్రీయుత మల్లిడి సత్తిరెడ్డిగారు రెడ్డిమహాసభను ఆగష్టులోనో, సెప్టెంబరులోనో జరిపెదమని కోటి రెడ్డిగారు జాబువ్రాసియున్నారు. అని నాశేర నొకయుత్తరమును వ్రాసియున్నారు. అదియుగాక శ్రీయుత బి. రంగారెడ్డిగారు ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని పత్రికలయందు దీమధ్యమ వ్రాయుచు సభ కడపమండలముననే జరుపమందులగు నూచించిరి. సంఘమునకు జవాబుదారియగు శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు నిజముగా మహాసభను కడపమండలమున జరుపసాధ్యములేదని ప్రకటించినచో, మా చిత్తూరు మండలమున, మదనపల్లియందు ఆరవ రెడ్డిమహాసభను విజయవంతముగ జరిపిన, టి. యజ్ఞ.రామకృష్ణారెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్. నుండారెడ్డి, రంగయ్యరెడ్డి, బూదూరు రామానుజులు రెడ్డియను మువ్వరు సంఘసేవకులే మరలా చిత్తూరుమండలముం దొక్కచో నెంచైనను తొమ్మిదవసభను జయప్రథముగ జరుప తయారుగానున్నారని రెడ్డిసోదరుడుగారు గ్రహింపవలెను. మొత్తమునకు శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు ప్రకటనము గావించవలెను గాని, రెడ్డిసోదరుడుగారు కడపలో సభజరగనని యగుపడుటలేదు అనమాటలు విశ్వాసార్హములు గావేమో యని సందియపడుచున్నాడను.

బూదూరు రామానుజులు రెడ్డి

ఇన్ సూరెన్సు విశేషములు

ఇన్ సూరెన్సు అనువిషయమును కనిపెట్టినది ప్రారంభములో ఇటలీదేశమును. ఇందుపై యిరువురు ప్రాప్యదేశములు కొన్ని సిద్ధాంతములను రయారుచేసిరి. ఈపుభయ దేశములు ఏర్పాటుచేసిన అంశములన్నిటిని ఇంగ్లీషువారు ఆంగ్లంలోనికి తెచ్చి బాగా వృద్ధిచేసిరి.

లండనులో, రాయల్ ఎస్సె యిన్ జో, అను ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ 1583వ సం||రములో ప్రారంభింపబడినది, యిదే ఇంగ్లండులో మొదటికంపెనీ. యందులో మొదటిపోలీసువారు నిశే రవరనగా విల్లింగ్సు గిబ్బన్.

ఇంగ్లండులో 1870వ సంవత్సరములో ఇన్ సూరెన్సు ఆక్టు చేయబడినది.

హిందూ దేశములో 1912 వ సంవత్సరములో ఇన్ సూరెన్సు ఆక్టు చేయబడినది.

ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీలలో పోలీసిదార్లు చెల్లిం చేసాలీనా వాయిదాల సామూలకు ప్రీమియము అనిశేరు.

యీ ప్రీమియముచెట్లను ఆప్ట్యయరీ అను పరీక్షలోను తీర్చులైనవారు తయారు చేయుదురు. ఆప్ట్యయరీ, లెక్కలను తయారు చేయుటకు వడ్డీయున్న, మరణసంఖ్యలను ఆధారముగా గైకొని తయారు చేయుదురు.

యీ ప్రీమియము లెక్కలను తయారు చేసి గ్రంథరూపముగ వ్రాసినవారిలో (1) సర్ జె. డబ్లియు. లుబ్బాక్ (2) డబ్ల్యు. ఎస్. బి. పూల్ హాస్ (3) బి. యస్. హాట్టి అను ముగ్గురు శేరొందిరి.

1848 సం||రములో ఆప్ట్యయరీ అను పరీక్షకుగాను లండనులో నొక సంస్థను ఏర్పాటుచేసిరి.

1848 లో యీ సంస్థను (రాయల్ చార్టర్డ్, అను దానిలో రిజిస్టరు చేయించిరి.

ఆప్ట్యయరీనిగొల్పి సుమారు 60 సం||రములనుంచి నొక ఆంగ్లపత్రిక లండనునుంచి వెలువడుచున్నది.

ఆప్ట్యయరీ పరీక్ష లున్నచోట్లు ఏవనగా లండను, స్కాట్లండు, ఎడింబరో వీట్లలో యిచ్చే డిగ్రీల శేర్లు:—

- (1) ఎ. యస్. బి. (ఎస్సెసిడేటు అండు ఫెల్లో ఆఫ్ ది ఇన్ స్ట్రూటు లండనులోనిది). (2) యస్. ఎ. యస్. (ఫాకల్టీ ఆఫ్ ఆప్ట్యయరీస్ స్కాట్లండులోనిది). (3) ఎ. యస్. ఇ. (ఆప్ట్యయరీయల్ సొసైటీ ఆఫ్ ఎడింబరో).

ఆప్ట్యయరీ పరీక్షలకు మన హిందూదేశములో వాంఛాయ, కలకత్తా అను రెండుపట్టణములలోను 1916 నుంచి ఏర్పడి యున్నవి.

మన దేశములో (1) ఇండియన్ ఇన్ సూరెన్సు జర్నల్ కలకత్తా 1925 లోను (2) ఇన్ సూరెన్సు రివ్యూ లాహోరు 1927 లోను (3) ఇండియన్ ఇన్ సూరెన్సు బొంబాయి 1928 లోను ఆంగ్లమున నూపసంచితముగ వెలువడుచున్నవి.

శనివారపు సుబ్బారావు

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జలక్షన్ 3 సం|| అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర దొణ్ణం రు 7½, జామ, దాలిమ, ఆంజూరు, ఆంజూర్ దొణ్ణం రు 4½. నులాచి, క్రొటెమ్మ, పూలచెట్లు దొణ్ణం రు 5, నీ మ తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినములు రు 2½. స్వదేశీ తర్కారీచెట్లు 12 ది నునులు సెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇశాం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

తల్లి ద్వీపాంతరవాస శిక్ష

సజీవముతోయుండిన బిడ్డను భూస్థాపితము చేయుట భారత ధూమియందు సాంఘిక క్రూర దురాచారము లు నప్పటికి తొలగినో, ఏ నాటికి పుణ్య ధూమియగునో తెలియజేస్తుంది. కాశికా నగరమున సనాతన ఆచారము ననుసరించి రామా కలమునకు చేరిన బిడ్డా అను నామెకు మూడవయేట వివాహము చేయబడెను. ఆమెకు అయిదు సంవత్సరముల ఈమె ఐచ్ఛనప్పటికి ఆమె భర్త గతించుటచే వైధవ్యము సంప్రాప్తమాయెను. విరేంఠ వివాహము ఆ కులచార ప్రకారము నిం ద్యునుటచే ద్వీతీయ వివాహము చేసుకొనలేదు. ఆమెకు యిరువది సంవత్సరముల ఐచ్ఛనప్పటికి మనో దౌర్బల్యముచే నకల సమాజమును కామమునకు లోనై గర్భము ధరించెను. గర్భ విచ్ఛేదమునకై గావించిన ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలము లయ్యెను. ప్రసవకాలము సమీపించెను. ఒకదిన ము పశువుల కాపరుల వెంబడి తానుహడ గ్రామమునకు వెలుపల పశువుల కాపరులకై వెడలియుండెను. ఇట్టి సమయము లో ప్రసవ చిహ్నములు కనపడగా వెంబడియుండిన మగ పిల్లలను దూరమునకు పొమ్మని బలిమాలుకొనెను. కాని వారు ఆమె ప్రార్థనను నిరాకరించగా ఆమె తేచి ఒక చెట్టు మరుగునకు పోవునంతలో ఒకమగశిశువు జన్మించెను. శిశువు రోదనను విని ఇతరపశువుల కాపరులు ఆచెట్టునమీసమునకు పోవునంతలో ఆతల్లి ఆసజీవముతో యుండినబిడ్డను భూమిలో పాతుటకై భూమిని త్రవ్వటచూచి ఆశ్చర్యపడిరి! ఇంతలో వారు చూచుచుండగానే ఆమెసజీవముతోయుండిన మగశిశువును భూస్థాపితము చేయుటచే ఆక్రూరురాలిని సమీపించుటకు వెంటి వెంటనే గ్రామమునకు పరుగెత్తుకొనిపోయి గ్రామతలారిచో చెప్పిరి. వెంటనే గ్రామతలారి మరికొందరిని వెంటపెట్టుకొని ఆస్థలమునకువెళ్లి భూమినితోడగా శిశువు మరణించియుండెను.

శిశుహంతకురాలగు తల్లిని విచారించగా తానుసజీవముతో యుండినబిడ్డను భూస్థాపితము చేయలేదనియు, తన్ను ఒక్క చున్నపాకు తిరుముకొనివచ్చుటచే స్పృహతప్పి పడిపోయెననియు, అసమయములో తానుగర్భములోనే మరణించిన శిశువును ప్రసవించెననియు చెప్పెను. నైద్యులు శిశువు సజీవముతోనే గర్భమునుండి జన్మించెనని పరీక్షించి చెప్పిరి. బాడ్ ఆఫ్ సెమెంట్ జస్టి గారు విచారించి ఆవిరేంతపు సంఘమరాచారములకు వెంటి తన కీర్తి కి కళంకము నాటిల్లు నేమో యని భయపడి తన శిశువును చంపెనని నిర్ధారణ చేసి ఇండియా కో పీనల్ కోడ్డు 102 సెక్షన్ క్రింద ఇందలి ప్రత్యేక పరిస్థితులను గమనించి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష నొసగిరి. ప్రధాన న్యాయ స్థానమునకు పునర్విచారణకై పంపగా ఆపిలును త్రోసివేసి స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి కృపారసము చూపి ఆవిరేంఠువును తమింపనన్నునని సిఫార్సుచేసిరి.

తల్లి, కన్న శిశువును చంపుకొనుటకును, తాను యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష పొందుటకును సాంఘిక క్రూరాచారములే మూల కారణ మాయెను. బాలవంతకు వివాహములు ఏనాడు ప్రబలి భారతధూమిలో ఏనాడు వివాహము (ద్వీతీయ వివాహము) కాని బాల విరేంఠువు కనబడకుండునో ఆనాడు ఈ పుణ్య ధూమినుండి యిటువంటి ఘోరహత్యలు నిర్మూలము గావింపబడినవిని తలంపవచ్చును: భారత మాత శిశుహత్యారహితమగు పాపన ధూమియని ఏనాడు పిలువబడునో తెలియజేస్తుంది.

వెల్లాల రామకృష్ణ.

ఆంధ్రభాషాభిరంజక సమాజము:

వచ్చుయప్పపాఠశాల, చెన్నపురి

పైసమాజపు యాజమాన్యమున ఈ నెల 7 వ తేది బుధవారము సాయంత్రము 4-30 ఘంటలకు కళాశాల యింటర్ మీడియేట్ గ్యాలరీయందొక బహిరంగ సమావేశము జరుపఁబడును.

మ-రా-రా-శ్రీ ఆకుకవి శిఖామణి, పి. వి. నరసింహ రావు నాయుడుగారు భాస్కరరామయ్య కృతికర్త జీవితము అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యాసించురు.

మ-రా-రా-శ్రీ విద్యావేద గంటి జోగిమయాజులు యన, ఏ. యల్. టి. గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించురు.

ఆంధ్రభాషాభిమానులైన రాంబ్రాద్ధికులు.

వెల్లాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు, బి. ఎ., ఎల్. టి, అధ్యక్షులు.

కే. వేంకటాచలగుప్త, టి. వి. బ్రహ్మానందం, గౌరవ కార్యదర్శులు.

మరియొక నూతన పక్షము.

“లోయలిస్టు” పక్షము

ప్రభుత్వమునకు సహకారము సల్పుటకు ప్రభుత్వ భక్తి గల (లోయలిస్టు) పక్ష మొకటి ఏర్పరచబడుచున్నది. ప్రభుత్వ చర్యల నన్నిటిని బలపరచుటయే యీ పక్షాభిప్రాయము. ఒక విషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వమునకు తమ యభిప్రాయములను తెలియపరచుటకు యీ పక్షమున నధిక సంఖ్యాకులు తీర్మానించిరని వార్తలు గావింపవచ్చును. అంతతో వారిపని సరిపావును. ఈ పక్ష నిర్మాణమునం దెట్టి నూచినలను ప్రభుత్వమువారు గావించినను ఈ పక్షమువారు వానిని శిరసావహించెదరు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువలన భారత దేశమున గలుగు లాభములను శాంతముగ ననుభవించుటకీ పక్షమువారు ప్రోత్సహించెదరు. ఈ పక్షము వారికి తగినంత ధనము లభించినచో మైనారిటీ సంఘముల యొక్కయు, నిమ్నజాతులయొక్కయు విద్యాభివృద్ధికి పాటుపడెదరు.

ఈ పక్షమున చేరదలచువారును, దీనిని బలపరచువారును తమ రోసగబోవు చందాలను విరాళములను దెలుపుచు నీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

మహమ్మద్ బహవుద్దీన్ సాహెబ్.

రైల్వే రోడ్ తహశీల్దార్,

15-8-29 } “లోయలిస్టు మంజిల్”
మద్రాసు. } నె 9 రు గులాం ముద్దజానాహాద్ వీధి,
అల్లి నోరోడ్డు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

నియోగియవజనసంఘము (బందరు.)

నియోగి యవకులు కొంతకాలము నుండియు ఉన్నత రాజకీయ విద్యవై విముఖత్వమును జూపుచు పల్లెలయందుండి ద్రవ్యమును వెచ్చించి బ్రష్టులై విచ్చలవిడిగా తిరుగుచుండిరి. పట్టణములయందు సహితము విద్యవై తగుశ్రద్ధ జూపుటలేదు. మరియు ప్రతి విషయమునను వెనుకంజవేయుచు ఎచ్చటికెచ్చుట పరిభవింప బడుచుండిరి.

నియోగులు సామాన్యముగ బీదలుగ నుండిరి. నియోగి కుటుంబములకుడ చాలతక్కువ. స్థిరాస్తులు లేవు. ఉన్నను అప్పులతో మునిగియున్నవి. ముందుముందు కేవలము ఉద్యోగములై ఆధారపడవలెను. గవర్నమెంటు ఉద్యోగములే కావు. అన్నిటికిని విద్య ముఖ్యము. ఈకాలమునందు సంఘబలమే బలము. ధనికులు సహాయము జేయజాలరు.

పవిత్రమైన నడవడి కలిగియుండుటకును ఉన్నత రాజకీయ విద్య గణించుటకును స్వతంత్ర జీవనములు గల్పించుకొనుటకును రాబోవు క్రాంతి పార్టీ మనాడు నియోగి యవకులు ఒకసంఘముగ నేర్పడుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఇంతవరకు రు. 800/లు విరాళములు వాగ్దానము జేయబడినవి.

కనీసము సాలుకు రు. 10/వీపున 10 సం॥ లు గాని లేక ఒకే పర్యాయము రు. 100/లుగాని ఒకగు స్త్రీలును పురుషులును మెంబర్లుగా నుందురు. వసూలగు ధనము సెక్రటరీ పేర నేవింగ్సు బ్యాంకులో నుంచబడును.

ఉన్నతవిద్యాలయమును స్థాపించియు పారితోషికముల నొసగియు తగుసలహానొసంగియు సంఘమునందు విద్యవెదజల్లుటకు రాబోవు సంవత్సరమునుండియు ఏర్పాటులు గావింపబడును. ఈసంవత్సరముంతయు నిధిని యేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నములు సలుపబడును.

నియోగులు ధనికులు గాకపోయినను త్యాగము, ప్రతివిషయమునను ముందంజవేయుదురు. అట్టిసందర్భమున తమ సంఘము బలపరచుకొనుటకై సంఘమునందు మెంబరుగ జేరి తగు ప్రోత్సాహమును జేసెదరని తలచెదను. ధనికులు విరివిగ విరాళము నొసగుటకు ప్రార్థితులు. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సెక్రటరీతో జరుపవలెను.

ఆర్గనైజింగు సెక్రటరీ,

నియోగి యవజనసంఘము, బందరు.

తొండమండలం పాఠశాల ఆంధ్రసమాజము

పై సమాజపు యాజమాన్యమున 1929 సం॥ ఆగష్టు నెల 7-న తేది బుధవారము సాయంత్రము 5 ఘంటలకు బహిరంగ సభ జరుపబడును. అందు బ్రహ్మశ్రీ బి. శిలారామశాస్త్రిగారు కవిత్వమునునుడించి ఉపన్యాసించెదరు. (రామకృష్ణ శిలా రామ సోదరకవులలో నొకరు) కావున నెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

పి. వి. వెంకటేశ్వర

కార్యదర్శి

ఆంధ్రసరస్వతి-కృష్ణాజిల్లా

ప్రస్తుత విద్యాలయములు లోపభూయిష్టమై యున్నవి. ఉపాధ్యాయులు బానిసలు. స్వాతంత్ర్యమునది లేదు. ఎట్టి హక్కులుగూడ లేవు. అడుగడుగునకు పరిభవింపబడుచుండిరి. నిరుత్సాహులై తిండికై పనిజేయు యుపాధ్యాయులయొద్ద విద్య నేర్చుకొనుబాలు రెట్లుందుకో చదువరు లూహించుకొనవచ్చును. విద్యాలయములు ఎన్నటికైనను ఉపాధ్యాయులచే స్థాపింపబడి వారిచే పాలింపబడినగాని ఎవరికిని ముక్తి లేదని తేలుచున్నది. స్వాతంత్ర్యమును బాలురును ఉపాధ్యాయులును గ్రోలవలెను. స్వాతంత్ర్యమున ఎక్కువ కట్టుబాటులని తెలిసికొనవలెను.

ఉపాధ్యాయులకు బాలురకు నొకవైపునను, ఉపాధ్యాయులకు గవర్నమెంటుకు నింకొకవైపునను ప్రైవేటు కమిటీలు అడ్డుగ నున్నవి. ఏమార్పు చేయుటకును వీలులేకుండెను. విద్యా విధానమును మార్చుటకుగూడ ప్రతిబంధకములు. ప్రధానోపాధ్యాయులు కొన్ని కంపెనీలకు నమ్మకము బోవుచుండిరి. కావున కొన్ని బాధలు ఏర్పడుచున్నవి. ఎంతయో బాలురకు నష్టము గలుగుచున్నది. మనదేశమందు పట్టు అభిప్రాయము నునది లేదు. ఎట్టి యన్యాయమైనను సహించి యూరకుండురు. కావున ‘ఆంధ్రసరస్వతి’ పేరిట కృష్ణాజిల్లా యందు ఉన్నత విద్యాలయము స్థాపింపబడవలెను. పట్టణములలో ఏవిద్యాలయమునకు నష్టములేదు. కొన్ని స్వల్పమార్పులు జేసిన లాభమే వచ్చును. విద్యాలయము నెలకొల్పిన చాలును. గవర్నమెంటుకూడ తప్పక సహాయము జేసెదరు. స్వతంత్రులను కొనిన ఉపాధ్యాయులు స్వల్పజీతములతో తృప్తిపొంది విద్యను నూతన పద్ధతులపై బాగుగ గరువగలరని నమ్మకము. బాలురకు ముఖ్యముగ శ్రేయస్కరము. కావున ‘ఆంధ్రసరస్వతి’ పోషించు భారము పోరులపై గలదు. జిల్లాయందలి జమీందారులు రాజపోషకులుగ నుండవలెను. స్కూలు ఉపాధ్యాయులచే పాలింపబడవలెను. వారికి సలహా నొసగుట కొక సంఘము ఉండవలెను. ఆ సంఘమునందు జిల్లా కలెక్టరు విధిగ నెంబరుగ నుండవలెను. పాఠులలో గొందరు సభ్యులుగ నుందురు. ఉపాధ్యాయులలో భిన్నాభిప్రాయములు గలిగిన సలహా సంఘము యొక్క పరిష్కారము ప్రకారము జరుగవలెను. స్కూలుయొక్క ఆస్తియంతయు సలహాసంఘముయొక్క స్వాధీనములో నుండవలెను. అధమము రు 20 వేల రూపాయలు మూలధన ముండవలెను. ఇట్టి విద్యాలయ మెచ్చటను లేదు. ఆంధ్రులీకారతను తీర్చవలెను. 20 వేలు వసూలు చేయుట ఎక్కువ కష్టమైన పనిగాదు. ఒక్క బందరులోనే హిందూకాలేజికి 45 వేల రూపాయి లిచ్చిరి. అట్టి సందర్భములో ఆంధ్రులందరు గలిసి 20 వేలు త్వరలో విరాళము లొసగెదరని నమ్మచున్నాను.

(హితేతుడు)

వర్ణాశ్రమధర్మ మహాజనసభ-ఆదవాని

శ్రీశుక్ల శామ సం॥ర ఆపాథ బ 10 బుధవారము సాయంత్రము 5 ఘంటలకు సమయమున శ్రీ ఆంజనేయస్వామి ఆలయమున బ్రహ్మశ్రీ సాధు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యగ్రాసనాధిపత్యమున జరిగిన వర్ణాశ్రమధర్మ మహాజనసభలో సర్వజనాంగీకారముగ గావింపబడిన తీర్మానములు.

1. ప్రస్తుతము డిల్లీ శాసనసభయందును మద్రాసు శాసనసభయందును హరవిలాసశారదాగారి చేతను తదితరులచేతను, బ్రవేశపెట్టబడిన బాల్యవివాహాని షెడూడిశాసనపు బిల్లులు సనాతనధర్మ భంజకములనియు శిష్టాచారవిధములనియు హిందూమత విషయక స్వాతంత్ర్యహానికరము లనియు నెంచి శ్రీ విక్టోరియా మహారాణిగారి వాగ్దానమును గమనించి వైబిల్లులను గవర్నమెంటువారు, త్రోసివేయవలయునని యీ సభవారు కోర్చుచున్నారు.

2. డిల్లీ మదరాసు శాసనసభలకు బ్రతినిధులుగ నుండగోరువారు మతవిషయక బిల్లులను శాసనసభలయందు, బ్రవేశపెట్టుమనియు ఇతరులు ప్రవేశపెట్టినయెడల వానిని ప్రతిఘటింతుమనియు, శపథముచేసినవారికి ఓట్లనీయవలసినదని ఈ సభవారు ఓటర్లను హెచ్చరించుచున్నారు.

3. శ్రీ కాశీశ్రేష్ఠమునందు అభిలభారత వ్యయ బ్రాహ్మణ మహాసభయందు తీర్మానింపబడిన తీర్మానముల నన్నింటిని ఈ సభ వారంగీకరించు చున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

అన్నపూర్ణయ్యగారి కేసు

నిర్దోషిని వాదించుట

వాఙ్మూలమును చదువగూడదని మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువు

12 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరం, ఆగస్టు 6:—శ్రీయత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి కేసు తిరిగి నేడుదయం 8 గ. జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రాసూగారియెదుట విచారింపబడెను. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు రా. సా. ఎ. రామరావుగారు ముందు కేసుప్రారంభించుచు మద్దూరి ఆవ్యాసమును ప్రకటించుటయూ, 1857 క్రిష్టవమునాటి వీరుల చిత్రపులను విక్రయించుటయూ, మంగళపాండ్యగారి వాక్యములుగా వ్రాసిన తీవ్రశైలియు ప్రభుత్వము నెడల అనూయయు వివిధ తరగతులవ్యక్త ద్వేషము పురిగొల్పుట కాతడుదేశించినట్లు స్పష్టముగ దెల్పుచున్నవి. నైస్యములసంఖ్య జనసంఖ్యతో పోల్చి జెప్పుటగూడ ఆతనిదురుద్దేశమును చాటుచున్నదని వారు నుడిచిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారి వాఙ్మూలము

అన్నపూర్ణయ్యగారు వ్రాసి తెచ్చిన వాఙ్మూలము బిగ్గర చదువుటకు మేజిస్ట్రేటుగారి సమమతించనందున వారు 40 నిమిషములపాటు కోర్టువారినుద్దేశించి ఉపన్యసించిరి. అందు

తనపై ఆరోపించబడిన రెండు నేరములు (124 ఎ, 153 ఎ) సెక్షన్లు ప్రకారము తాను నిర్దోషినిని వాదించెను

“ప్రాసిక్యూషనువారు కేసు దుజువుచేసికొనుటకు అధికారతరసాక్షు లొక్కరినైనను రప్పింపజాలరు. చిచ్చులపిడుగను వ్యాసము 1857 సం॥ నందలి యూరోపియనుల అభిప్రాయమును భారతీయుల అభిప్రాయములను గూడ దెలుపుచున్నది. వీరుల ఛాయాపటములు ప్రతిదేశమునందును విక్రయించబడును. 1857 సం॥ విప్లవనాయకుల ఛాయాపటములను విక్రయించుట యీ సెక్షన్లు ప్రకారము నేరమని యెంచుటలేదు. మంగళపాండ్యగారి చిత్రపుత్తినిగూర్చి మేడోసు టైలరుగారు సీతా యను నవలయందు వ్రాసినదానిని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు గ్రహింపజాలక పోయముగ మాట్లాడుచుండిరి. మంగళపాండ్యగారి మాటలుగనున్న వాక్యములు చాల తీవ్రముగ నున్నవనిరి. టైలరుగారి సీతాయను నవలలో యిట్లే తీవ్రమగు భాషలోనే యిట్టి భాషములే తెలుపబడెను.

అహింసా సిద్ధాంతము

నేను మంగళపాండ్యగారిని వీరునిగను ఆదర్శనీయునిగ నెంచుటలేదు. అహింసా సిద్ధాంతమునందు నమ్మకము గలవాడ నగుటచే నే నాతనినాయకునిగ నెంచజాలను. దౌర్జన్యవిధానమునందు నమ్మకమున్న వారుగూడ ఆతని ప్రశంసించజాలరు. ఏమన 1857 సం॥ భారతీయ విప్లవకారుల కూటుని సర్వము సిద్ధము కాకముందు హెచ్చరించి ర సా భా స ము చేసి న దీటడే. అన్నపూర్ణయ్యగారు

తమ అహింసా ప్రవర్తనమును రుజువుచేసికొనుటకు కాంగ్రెసు వారపత్రికలయొక్క మే 10, జూను 18, జూలయి 2, జూలయి 10 తేదీల సంచికలను చదివి చినిపించిరి.

జాతిద్వేష నేరమునకు బదులుచెప్పుచు కాంగ్రెసుసభ్యుడను, స్వతంత్రపక్షసభ్యుడ నగుటచే తా నట్టిప్రచారమునకు గడంగువాడను కాననెను. ఆవ్యాసమునం దట్టియుద్దేశమే లేదు. ఆరోజులలోని ఉభయతెగలప్రజల అభిప్రాయములు అనూయలు అందు ప్రదర్శించబడెననెను. ఇక నైస్యముల సంఖ్యలను గూర్చి దెల్పుచు నాటకరూపమున సాహిత్యసౌకర్యములనెంచి వ్రాయబడినస్వల్పవిషయమును పెద్దచేయుచున్నారనెను.

రాజుద్రోహపునేరము

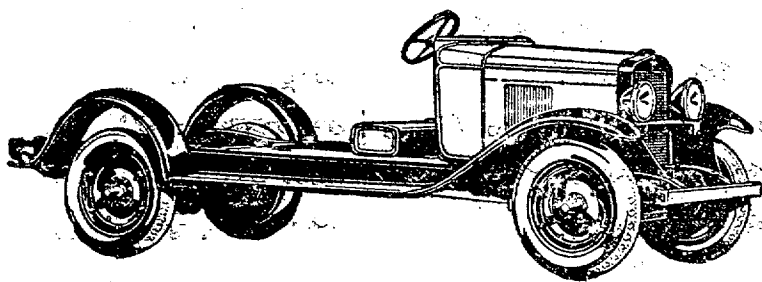
గూర్చి ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు, 1857 సం॥న కాన్త్రయముక్తముగ నుద్ఘాటించెమయిన ప్రభుత్వ మీదేశములో లేకుండ ననియు, కంపెనీవారు పాలించుచుండిరనియు దెలిసిరి. ఇంగ్లాండులోమాగ్నా కార్టావార్షికోత్సవముక్రామ్యెలు వార్షికోత్సవము జరిపినట్లు ఇండియాలో 1857 సం॥ వార్షికోత్సవము జరిపినచో పొరబడరాదు. శివాజిని పొగడినచో మహమ్మదీయులపై జేపాడు ప్రచార మొనర్చుట కానేరదు. అమెరికాలో స్వాతంత్ర్య వార్షికోత్సవము జరిగినచో ఇంగ్లీషువారిపై దాడిగ నెంచరాదు. కావున తాను యీరెండు సెక్షన్లు ప్రకారము నేరస్థుడను కానని నుడివెను.

మేజిస్ట్రేటుగారు 12 వ తేదీ ఉదయం 8 గ. రాజమహేంద్రవరంలో తీర్పు జెప్పెదననిరి. (తంతి)

నేడు

ప్రతిట్రక్కు బస్సుస్వంతదారుడు, నాల్గు ఖరీదునకే ఆరింటియందు నునుపును, అంత శక్తిని, అట్టి నడకను పొందవచ్చును. చిరకాలము చక్కగా మన్నును.

ఆఁఁ

నాల్గుంటిధరకే.

ప్రాక్ దేశముల నిమిత్తం ప్రాక్ దేశముననే తయారొనర్చబడుచున్నవి.

సామానులకు ప్రయాణీకుల కనువైన ఛాసిస్. }
క్రొత్తయుటిలిటీ }
తేలిక సామానులను గొంపోవుట కనువైన }
క్రొత్త కమర్స్ ఛాసిస్.

రూ. 2,345

రూ. 1,775

రేవులవద్ద ధరలు లోనిభాగములకు మోతఖర్చులు వేరు.

ప్రదర్శనార్థమై

ఏర్పాటు

చేయించుకొనుడు

సింప్సన్ అందుకో. లిమిటెడ్., మాంట్యురోడ్డు, మద్రాసు.

జి. హెచ్. బూలీ అందుకో. లిమిటెడ్., బెంగుళూరు.

టి. వేన్స్ అందుకో. లిమిటెడ్., రెడ్ ఫీల్డ్స్, కోయంబత్తూరు.

బ్రాంచీలు:— కొచ్చి, కల్లికోట, ఏర్నాకులం.

నిరశన ప్రతుల షరతులు

—(0)—

లాలా దునిచెందుగారు నిరశన ప్రతుల నవలం బించిన లాహారు నిర్బంధితులతో ముచ్చటించుటకు ప్రభుత్వాంగీకారము బడసిరి. కాని, ప్రభుత్వాభిప్రాయము దెలిసిన మొదల, దుని చెందుగారు ఖయిదీలతో సంప్రతించి, వారు నిరాహార ప్రతమును మానుకొనునట్లు జేయ వీలగును. రాజకీయ నిర్బంధితుల పట్ల తదితర ఖయిదీల పట్ల కన్న భిన్నముగ ప్రవర్తించెదమని, ప్రభుత్వము వారు వాగ్దానము జేయుచో, దునిచెందుగారి సంప్రతింపువలన ఎక్కువ లాభముండును. కాని, ప్రభుత్వాధిక సభ్యులగు ఓర్వైపుగారు అట్టి వాగ్దానము జేయ వీలులేదనిరి. ఇందువలన, దునిచెందుగారి సంకల్పము కొంతవరకు భంగపడినను, వారు ధైర్యమువహించి నిర్బంధితులతో ముచ్చటించిరి. నిర్బంధితులు సూచించిన షరతులు న్యాయముగ నున్నవనుటకు సందియములేదు. రాజకీయ నిర్బంధితుల విషయమై వీరు అసాధారణ సౌకర్యములను కోర రయిరి. ఇతర దేశములలో రాజకీయ నిర్బంధితులను మొదటితరగతి నేరస్థులుగ జూచెదరు. హిందూదేశమునందు మాత్ర మిటులేల జరుగ గూడదో తెలియదు. యూరపియను లెట్టి నేరముల జేసినవారయినను, సర్వ సౌఖ్యముల ననుభవింపుచుండ, దేశముకొరకై త్యాగము నలుపుచున్నవారికి యూరపియనుల కిచ్చు సౌకర్యముల నేల ప్రసాదింపగూడదో దెలియదు.

కూని, బండిపోటు నేరముల గావించినవారికి గాక, తక్కిన నేరములను రాజకీయోద్దేశ్యముతో గావించినవారికి, సౌకర్యముల నొసగవలయునని, నిర్బంధితులు గోరిరి. రాజకీయ నిర్బంధితులకు పంచభక్ష్యపరమాన్నముల నొసగవలయునని వీరు కోరుటలేదు. కాని, మానవులు తినుటకు తగిన ఆహారము నీయవలయుననియు, దీని ఖరీదు రోజుకు పండ్రెండు అణలకన్న నెక్కువ యుండ సక్కురలేదనియు, వీరు దెలిసిరి. యూరపియను ఖయిదీల కింతకన్న నెక్కువ ఖరీదు గల ఆహారము నిచ్చుచున్నారని, తెలిసిన విషయమే. రాజకీయ నిర్బంధితుల సామాన్యముగ విద్యార్థికులుగ నుండురు. వారు కొన్ని సంవత్సరములు కారాగృహములలో నివసించినపిమ్మట, మొలపల ప్రపంచములో సేమి జరుగుచున్నదియో తెలియక, నిర్బంధమునుండి వెలువడిన పిమ్మట, క్రొత్త ప్రపంచములో బ్రవేశించెదరు. ఎంతకాలమునకో గాని, సూతనపరిస్థితులను గ్రహించుటకు వీరికి శక్తి గలు

గదు. రాజకీయ నిర్బంధితుల ఒడ్దివికాసము నీరితిగ ఎండగట్టుట, పాడిగాదని వీరు గోరుచున్నారు. జాతీయవాదపత్రికలనే యొసగవలయు నని, వీరు గోరుటలేదు. ప్రభుత్వపత్రికలను వహించెడి ఆంగ్లో హైందవ పత్రికల నిచ్చినను చాలుననియే, వీరు దెలుపుచున్నారు. అందలి వార్తల గాంచి, దేశస్థితియు ప్రపంచస్థితియు ఎటులున్నవో, వారు గ్రహింప నేర్చురు.

ఇట్టికోర్కెలందు విచారితమేమియు గనుపించదు. రాజకీయ నిర్బంధితులచే కారాగృహములలో పని జేయింప వలదని వీరు గోరుటలేదు. కాని, వారి కల వాటు గల పనులను చేయింపవలెనని కోరుట యుక్తముగ దోచును. గానుగల ద్రిప్పించుట, పిండి విసరించుట మున్నగు బరువుపనులనిచ్చి, సుకుమారముగ బెరిగిన వారిని బాపెట్టవలదని, వీరుగోరిరి. పెక్కుమంది యిట్టి మోటుపనులను చేయజాలక, ఆరోగ్యమును కోల్పోవుచుండురు. రాజకీయనిర్బంధితులను ఒకరికొకరు కనుపించకుండ విడివిడిగ నుంచు పద్ధతి క్రూరమనుటకు సందియములేదు. పరస్పరసంభాషణవలన, గలుగు నష్టముండ జాలదు. అందరను ఒక్క కారాగృహమునం దుంచవలయునని గాని, వేర్వేరు కారాగృహములకు పంపవలదనిగాని వీరు గోరుటలేదు. లాహారు నిర్బంధితుల కోర్కెలు, కడుమితముగనుండి, హేతుబద్ధముగ నున్నవి. వీనిని ప్రభుత్వమువారంగీకరించినగాని, తాము నిరాహారప్రతమును మానుకొనమని, లాహారు నిర్బంధితులు దెలిసిరి. లాలా దునిచెందుగారు నిర్బంధితుల కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారికి దెలియజేసిరి. నిరాహారప్రతులు అనువులను కోల్పోవకముందే, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు తగిన చర్యకైకొని, రాజకీయ నిర్బంధితుల కష్టములను బాపుట యవసరము. దేశమంతయు ఆగస్టు 11 వ తేదిన సమావేశమై రాజకీయ నిర్బంధితుల దినము జరిపి, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ఎచ్చరికను సఫలపరుపవలయును. ఇప్పటికేయినను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు పాంచాళ ప్రముఖులగు లాలా దునిచెందుగారి హితవు నాలకించెదరా? ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమయమున జోక్యము దీసికొందురా? లేదురు మంత్రివర్గమువారు ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితిని గమనించి, జోక్యము గలుగజేసికొని, ఇంగ్లండు గౌరవమును కాపాడెదరా? వీ రొకవేళ కడలిక జూపకబోయినను, లాహారు నిర్బంధితులు తమ జీవితములను అర్పించియైనను, ఈ సమస్యను పరిష్కరింపక మానరు. రాజకీయ నిర్బంధితుల స్థితిని సహన యోగ్యముగ గావింపకమానరు. కాని, ప్రభుత్వమువారంతదూరము బోనిచ్చెదరా యను ప్రశ్నగలదు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

మహాత్ముని ఆధ్యక్షత

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారును, బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘమువారును, కేరళ కాంగ్రెసు సంఘమువారును, గాంధీమహాత్ముని రాబోవు కాంగ్రెసు సభ కధ్యక్షునిగ నెన్నికొని, తమ ధర్మమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించిరి. తక్కిన రాష్ట్రములవారుగూడ, మహాత్ము నెన్నుకొని, కృతకృత్యులయ్యెదరని నమ్మెదము. వసుమతి పత్రిక

దెలిపినటుల మహాత్ముడు నాయకత్వమును చాలించుకొనదలచినను, దేశ మాతని నాయకత్వమును విడువజాలదు. దేశముక్తి గావలయుననిన, మహాత్ముడు బోధించిన డార్జన్గ రహిత అనహాయ కార్యక్రమముదప్ప వేరొక మార్గము గనుపింపదు. మహాత్ముని పద్ధతులు అనుకూలఫలమును తప్పక యొసగగలవని, ఇటీవల నడచిన బార్డోలీ చరిత్ర చెప్పక చెప్పచున్నది. బార్డోలీ యుద్ధము, భారతవర్షమున కంతకును లాభించుచున్నది. నత్వర స్వరాజ్యప్రాప్తికిని యిదియే మార్గమని, గాంధీ మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. ఇట్టి మార్గమును ప్రజలచే నవలంబింప చేయవలయుననిన, నిర్మాణ కార్యక్రమము సఫలము గాంచవలయుననిన, మహాత్ముడు దప్ప అన్యులొకరు నాయకత్వము వహించి నడుపజాలరు. ఇతియగాక, దేశమునందు పరాధీనస్థితిపట్ల అనహానము బెరిగిన సమయమున, ప్రజలు అహింసాపథమును విడువకుండునట్లు నడుపగల నాయకశ్రేష్ఠుడు, గాంధీ మహాత్ముడే యనుటకు సందియములేదు. అహింస యందు, మహాత్మునికున్న విశ్వాసము మరియొకరికి లేదని జెప్పవచ్చును. హిందూదేశము, అహింసాపద్ధతుల నవలంబించి స్వాతంత్ర్యము బడయుచో, మానవకోటి కంతకును మేలు గలుగును. ప్రపంచ శాంతికై యుద్ధ బహిష్కారము, ఆయుధవిసర్జనము మున్నగు మార్గముల నవలంబింప వలెనని, పాశ్చాత్య జాతులు తలపెట్టుచున్నవి. దీనియర్థకీ మేమి? లోక వ్యవహారములను పరిష్కరించుటకు సంగ్రామ సాధనమును పూర్తిగ విసర్జించి, అహింసా పద్ధతి నవలంబింప వలయుననియే గద. కాని, పాశ్చాత్య జాతు లీ పద్ధతిని జయప్రదముగ నిర్వహింప గలవని దోచదు. హిందూదేశ మీ పద్ధతివలన ముక్తి గాంచుచో, ఇతర దేశములకును మార్గము జూపగల స్థితిలో నుండును. గాంధీ మహాత్ముడి యుగమునకు విలసిన సందేశమును బోధించి, మానవతరణోపాయమును జూపుట కవతరించిన మహానీయు డనుటకు సందియము లేదు. అహింసా మార్గమున కింతవరకు పెక్కు మినహాయింపు లాయాకాలములలో దెలుపబడుచుండెను. యుద్ధములు తప్పనిసరియని, వివిధ దేశములవారిచే గుర్తింపబడుచుండెను. కాని, రానురాను మినహాయింపులే ప్రధానసూత్రస్థాన మాక్రమించెను. చీటికిమాటికి, స్వప్రయోజన సిద్ధికై యుద్ధముల గావించుటకు మానవులవాటు పడజూచ్చిరి. ధనాశ, అన్యప్రదేశవాంఛ, వివిధజాతులను సమ్మోహితులు గావించజూచ్చెను. స్వరక్షణ మనుపేర పరిపీడనము నిమిత్తము మూరిణయంత్ర సాధనములను ఒకరికన్నను మరియొకరెక్కుడుగ పెంచుకొనజూచ్చిరి. భౌతిక భోగాభిలాష కంతుగలదు. ఒక పరిమితి దాటిన, దానిపట్ల వివక్షింపులుగల మానదు. వివిధజాతులవైఖిరి గత యూరపియను మహా సంగ్రామమునకు దారిజూపెను. అయ్యది ప్రబలమగు గుణపాతమును నేర్చెను యుద్ధములనిన, ఎల్లరకు రోతబుట్టించెను. ఇకమీద ఎట్టితగవులనయినను సామ్యముగ పరిష్కారముజేసికొనుటయే మేలను భావము ప్రబలెను. యుద్ధముల నసలే బహిష్కరింపవలయు నన్యుభావమును, అమెరికా దేశము శాంతి ఒడంబడికలో పొందుపరచెను. యుద్ధబహిష్కారమునకు, ఆయుధవిసర్జన మవసరి

సానికవార్తలు

సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు నిన్న రాత్రి కోయంబత్తూరునకు వెళ్లి బి. సుందరరాజుగారు గుర్తికిని, సర్. శేఖరేశ్వరులగారు కల్లికోటకు వెళ్లిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు:—చెన్నపురి శాసనసభ్యులగు శ్రీ పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారు నిన్నటి రాత్రి చెన్నపురి కరుణించి మాంబళ్ళములో “మేకో” భవనమును నిర్మించుచున్నారు.

భారత యువకసంఘము:—రాజోవు దసరాపండుగల వారమునందు పెద్దెంబరు 9వ తేదీకిని అక్టోబరు 1వ తేదీకిని మధ్యనుండు రోజులందు జాతీయ ఆరోగ్యము గూర్చి ఉపన్యాసములు సినిమా పటముల సహాయంతో డా॥ లక్ష్మీపతిగారు జరుపుటకు తెలియచేయుచున్నారు.

హాల్వి జియూడీస్టు మహ్మద్ సాహేబుగారి సత్ సన్మరణవార్తలు:—హాల్విజియూడీస్టు మహ్మద్ సాహేబుగారి సత్ సన్మరణవార్తలు 2వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటలకు పురసవాక్రమునందు చనిపోయిరి. ఈమె శవమును శనివారమునాడు మైలాపూరులోనుండు చస్తగిరి సాహేబు దర్గాయందు పోలివెట్టిరి. చాలమంది మహ్మదీయులు శవముతో కృతఃకమునకు వెళ్లిరి.

నగరములో దొంగతనములు:—కొన్ని రోజుల నుండి మద్రాసు నందు జరిగిన దొంగతనములకుగాను వేటూరువాస్తవ్యుడగు సామ్యూలు అనునతనిని పోలీసువారు అరెస్టు చేసియున్నారు. ఈబంధితుడు పెరంబూరుబ్యాంకులో గతతదివారమునాడు ఉదయము గ్రీనుగారి గృహమునందు దొంగిలించిన యాయితీవారు వీనిని పట్టుకొనిరి. ఈదొంగతనమున చేతి విద్యుద్దీపము నొకటియు కొన్ని బీగములును ఉండెను. పోలీసువారు విచారణ సలుపుచున్నారు.

మద్రాసు కమ్యూనిస్టుల సంఘము
మద్రాసు కమ్యూనిస్టుల సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకులకు నెమ్మకొనుటకు సంఘముయొక్క ప్రారంభోపన్యాసార్థమున రాజోవుశనివారము 10వ తేదీని సాయంకాలము 4-30 గంటలకు త్యాగరాయ స్మారక భవనమునందు సభజరుగును. మద్రాసు కార్మికేషను అధ్యక్షులగు పి. రామస్వామి మొదలయూర్గాడు, యస్. వి. రామమూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగవలదు. రా॥ బి॥ వి. మనుస్వామినాయుడు యం. యల్. పి. గారు చిహ్నరూపిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులుగా చూడవలదు నెమ్మకొన బడినందులకు గాను వీరికి అభినందన ప్రత్రము యీనభయందు నొసంగబడును.

తిరువల్లి క్షేత్రీయందు సౌరహత్య
కంసలయనకుని మరణము

నేడు ప్రాతఃకాలమున తిరువల్లి క్షేత్రీ ఆరుజాచల ఆచారి వీధియందు ఒక కుక్కరహత్య జరిగెను. నేడు ఉదయము 6-30 గంటలకు కాకితాచారి అను 29 ఏండ్ల కంసలయనకుడు ఆరుజాచల ఆచారివీధియందు నడుచుచుండ తటాలున క్రిందబడెను. అదృష్టి జనులు వాని సహాయమున పోయి తని ఎడమరొమ్మ భాగమున తీవ్ర గాయములు తగిలించుచుండెను. వీనిని ఎవరో పొడిచి పంపినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. గాయములు తగిలినయనకుడు యాధ్యక్షుల నుండి చనిపోయెను. 18 ఏండ్ల యువకుడగు త్యాగరాజాచారి యనవానిని పోలీసువారు అరెస్టుగావించి యున్నారు. ఈవిషయమున పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

యం. యల్. పరిత్యాగలితముల ప్రచురణదినము
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారివలన జరుపబడిన యం. యల్. పరిత్యాగలితముల ఫలితము రాజోవు 8-వ తేదీ గురువారమునాడు పెనెటు హాసునందు సాయంకాలము 4 గంటలకు ప్రచురణ గావించబడును.

ఒక పోలిక

సురాజ్ మల్ వారి సీమకమలములను ఇతర కంపెనీల వారివద్దనున్న వాటితో సరిపోల్చి చూచిన సురాజ్ మల్ వారివే మిక్కిలి మేలురకమైనవని, తక్కువధరగలదని నిదర్శములచే రూఢియగుచున్నది కాంతియందు, నిష్పవలె ప్రకాశించుటయందు వీటికి సమామైనదేదియు లేదు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి & కంపెనీ

సుప్రసిద్ధమైన నగలు, సీమకమలముల వర్తకులు, 313. ఎస్టేటేడ్, మద్రాసు.

బెజవాడవద్దగల మంత్రెనలో రైతులకొట్లాట

మాలవారికి కమ్మవారికి పొలముతగాదాకొట్లాట బెజవాడ, ఆగస్టు 6:—బెజవాడ సమీపములో సున్న మంత్రెన గ్రామంలో నొక పెద్ద భూస్వామి కలడు. ఇత డివిషన్ కౌంటర్ను పంచములకు కాలన కిచ్చెను. ఇప్పుడా పంచములకు తిరిగి కాలనకీయ్యక ఇంకొక రికి యిచ్చుటకు నిశ్చయించెను. కాని, పూర్వపు కాలనదారులగు పంచముల తానా భూమిలోని కిత్తలను ప్రవేశపెట్టుట లేదు. గ్రామములో పెజెప్పిన భూస్వామికి ప్రతికక్షులగువారు కొందరు కలరు. వీరు కమ్మవారు. వీరు ఆమాలవానిపక్షము వహించిరి. మరి కొందరు ఆ భూస్వామి పక్షము వహించిరి. ఇరుపక్షముల వారికిని కొట్లాట జరిగెను. బెజవాడ తాలూకా పోలీసువారు దరియాపులు చేయుచున్నారు. 10 మందిని అరెస్టు చేసిరి. ఈ కొట్లాటలో ఇద్దరు మాలవాండ్లు చనిపోయిరి. అనేక మందికి చెబ్బలు తగిలెను. (శ్రీ. ప్రె.)

జంతుబలి నివారణ ప్రచారము

యువకసంఘమువారి క్లాఫునీయము
పెద్దపాళ్యము గ్రామమునందు మారియమ్మ దేవాలయము సన్నిధియందు యీశైల ప్రతి ఆదివారమునాడు నూర్లకొలది గొట్టెలను తదితర జంతువులను గ్రామవాసులు బలి యిచ్చు పద్ధతిగలదు. ఈజంతుబలి ఆపుదలచేయుటకు ప్రచారము సలుపుటకు శ్రీమతి రుక్మిణి లక్ష్మీపతిగారు గత శనివారము పెద్దపాళ్యమునకు వెళ్లిరి. ఈమె యీకార్యమున ద. ఇ. జీవకాండ్య సమితివారికి తోడ్పడుటకు వెళ్లిరి. శ్రీమతి రుక్మిణి లక్ష్మీపతిగారి అధ్యక్షత క్రిందిసభ జరిగెను. జనులు మతము పేర జంతుహింస చేయరాదని ఉపన్యాసములు ఉద్వేధించిరి. మ్యాజికులాంతర సహాయముతో మద్దపాననిషేధ ప్రచారము పి. వి. ఆచార్యగారు సలిపిరి. ఈప్రచారము వలన ప్రస్తుతము పెద్దపాళ్యమునందు జంతుబలిచేయుట తగ్గుచున్నది.

మద్రాసు బీచియందు దోపిడి

పోలీసుబంటు నేరస్థుడుగా పరిణమించుట
గతసోమవారమునాడు మద్రాసు బీచియందు యస్. వి. యల్. శర్మ పారిశ్చందరు అనుమువ్యురు విద్యార్థుల వజ్రపుటం గరమున్న గడియారమును దోపిడిజరిగిన విషయమై పోలీసువారు విచారణ చేయుటయందు రిజర్వ్ పోలీసుడశమునకు సంబంధించిన 1608 నెం. పోలీసుబంటు, నెంకటాచలం అనువాడు యీనేరము చేసెనని తెలియవచ్చుటచే ఇన్ స్పెక్టరు చెల్లాదొరైగారు వీనిని అరెస్టుచేసి ఖైదుపరచియున్నారు. శర్మగారు యీనేరముని రెండుమాడులు గుర్తించిన పిదప పోలీసువారు వీనిని అరెస్టుచేసిరి. పోలీసు కమిషనరుగారు వీనిని ప్రస్తుతము పనినుండి తీసివేసియున్నారు. ఈవిషయమున యంకను విచారణ జరుగుచున్నది.

హైద్రాబాదులో ప్లేగు
సికింద్రాబాదు, ఆగస్టు 5:—హైద్రాబాదులో ప్లేగు పుట్టినది. కొలదిరోజులలో చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించ గలదు గనుక జాగ్రత్తగానుండవలెనని వైద్యశాఖాధికారులు జనులను హెచ్చరించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు॥ 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

న్యాయస్థానవార్తలు

దొంగతనము చేసినందులకు 5 వత్సరముశిక్ష
ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు నేడు సెషన్సుకేసు నందు గోవిందరాజులు అనునాతనిని దొంగతనము నేరముక్రింద 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఈమద్దాయి యంతకు పూర్వము 6 మారులు శిక్షబడసినవాడు.

కన్నపుదొంగకు 10 వత్సరముల కఠినశిక్ష
నేడుమధ్యాహ్నము ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు గోవిందనంబియారు ఉరవ్ నారాయణస్వామి రాజాయనవాడు కన్నపు దొంగతనము చేసినందులకుగాను 10 ఏండ్ల కఠినశిక్ష విధించిరి.

బొంబాయిలో ఘూర్కాలను పతానులు కొట్టుకొనిరి

12 మంది అరెస్టుచేయబడిరి 9 మందికి చెబ్బలు తగిలెను
బొంబాయి, ఆగస్టు 6:—గత ఫిబ్రవరి నెలలో బొంబాయినగరమందు హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు జరిగియుండెను. అందువల్ల హిందూవర్తకులును ప్రముఖులును తమ యిండ్లవద్దకు, దుకాణములవద్దకు జవానులుగానుండుడి పతానులను బర్తరపుచేసి పారిస్థానే ఘూర్కాలను నియమించిరి. ఇందువల్ల పతానులు ఘూర్కాలయెడ అనూయతనహించియుండిరి. గత రాత్రి కొందరు పతానులు లాటీలతో వచ్చిరి. వీరికి చేదోడుగ కొందరు మహమ్మదీయులు కూడ చేరిరి. కొందరు ఘూర్కాలను చుట్టుముట్టి పతానులు తమ లాటీలను ప్రయోగించిరి. ఘూర్కాలు తమకత్తులను ఉపయోగించిరి. సోదాబుద్ధితో కూడ కొట్టుకొనిరి. 3 గురు ఘూర్కాలకును, 3 గురు మహమ్మదీయులకును 3 గురు హిందువులకును చెబ్బలుతగిలెను. చిహ్నీసువారువచ్చి 12 మందిని అరెస్టుచేసి సబ్బుఅణించిరి. 5 గురు హిందువులను 3 గురుపతానులను ఇద్దరుఘూర్కాలను అరెస్టుచేసిరి. దానినిపోవుచుండిన యొకహిందూవైశ్యునకు తీవ్రమైనచెబ్బలు తగిలెను. (శ్రీ. ప్రె.)

బెంగాలు రాష్ట్రీయహిందూమహాసభ
డక్కా, ఆగస్టు 5:—యస్. సి. కేల్కారుగారు ప్రైవేటు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఆగస్టునెల 24 తేదీ జరుగును. (శ్రీ. ప్రె.)

స్వపరిపాలనము

హెచ్. ఎ. ఎల్. ఫిషరుగారు
(బీమునర్సెసు)

లండన్, ఆగస్టు 5:—వైట్ మినిస్టరుకు స్వపరిపాలనము మంచి దైనపుడు డిల్లీకి, కలకత్తాకేల నిరాకరించవలెనని ఫిషరుగారు రడుగుచున్నారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాసమస్యను డరహంగారు పరిష్కరించి నట్లు ఆంగ్లేయులు భారతసమస్యను పరిష్కరింపజాలనిరి. డరహం పద్ధతిగాని, బావర్క్ నిధానముగాని ఇండియాలో పనిచేయునా యని ప్రశ్నింపగా కాలమే ముందు చెలువగలదనిరి.

వేతనములను గూర్చి రాయబారములు మరల ప్రారంభించు విషయమును పనివాండ్లు మాంచెట్టరులో నిరాకరించిరి.

జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి కొత్త యుత్తరువు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు ౧:—వ్యక్తులే సామరస్యముగ లేకుండ కల్లోలములలో పడుచున్న సమయమున సంఘములు, సంస్థలచే ప్రాపంచిక సౌఖ్యమును సమకూర్చుట నిష్ప్రయోజనము గాన అట్టి సంస్థ లనవసరము లనిరి. ముందు వ్యక్తులు లేదు తప్పలను దిద్దుకొని సరిగా ప్రవర్తించవలెను. కృష్ణమూర్తిగారు జెప్పిన సంగతినిబట్టి ప్రాచ్యదేశమున ప్టారు సంఘములు అక్కరలేదని డాక్టరు బెసంటుగా రనిరి.

హేగుసభ

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు ౧:—మంగళవారము హేగుసభ గూడ నున్నది. నష్టపరిహారములు, రైసు ప్రదేశమును ఖాళీజేయుటను గూర్చి ఆలోచించెదరు.

యూరోపులో శాంతి చేహారునని ప్రతినిధులందరూను ఆశించుచున్నారు.

హెండర్సనుగారు

రైసు ప్రదేశమును ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నేనలు ఖాళీచేయు నటుల ఈసభ ఫలించునని హెండర్సనుగారు బలికిరి.

జర్మను ప్రతినిధికి మాత్రము అంత నమ్మకము లేను.

ఎంగు నిజేదిక అమలులోనికి వచ్చిన వెంటనే ఆంగ్లో ఫ్రెంచి వారి వాగ్దత్తము ప్రకారము రైసు ప్రదేశమును ఖాళీ జేయవలె నని జర్మను ప్రతినిధి నూచించెను. 1935 తరువాత రైసు ప్రదేశములో సఖ్యత సంఘము మంచువారము గామని ఆధ్యమిడుచో సఖ్యత సంఘము నేర్పాటు చేయవలె నను ఫ్రెంచి ఏర్పాటు కొప్పుకొనుటకు జర్మనీ కభ్యంతర ముండదని జర్మను ప్రతినిధి తెలిపెను.

ఇవిర డొమినియనులలో భారతదేశమునకు గూడ సమాన ప్రతిపత్తి ఏర్పడుచో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ బెట్టిగారు ప్రిఫరెన్స్ పద్ధతికి ఆశ్చర్యంకర ముండనని సర్ పిరో బిషా సెత్నాగా రనిరి. ప్రిఫరెన్స్ గా ప్రత్యేకవర్తక సౌకర్య ములు.

ఎంజిను

డాడ్జి

బ్రదర్సు

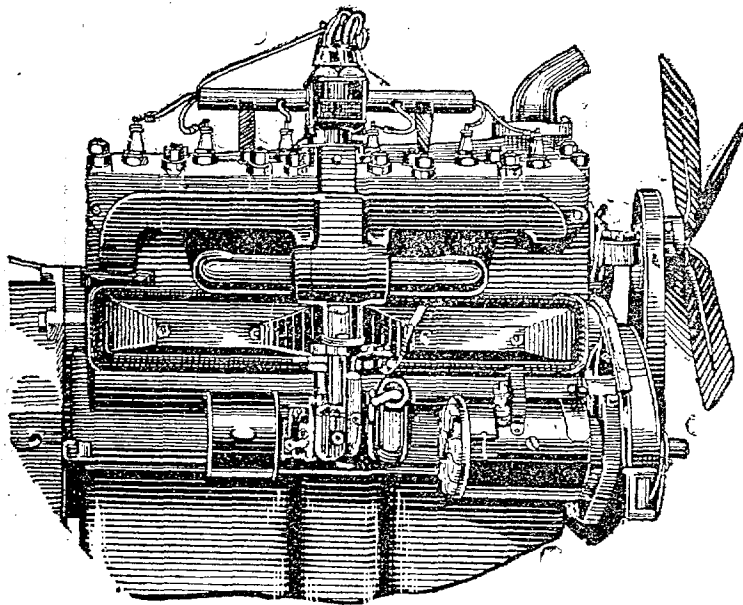
అద్భుతమైన

ఆరు సిలండరు

ఏడు బేరింగు

క్రాంక్ షాఫ్టు

ఎంజిను

సంవత్సర

ముల కొలది

మిత వ్యయ

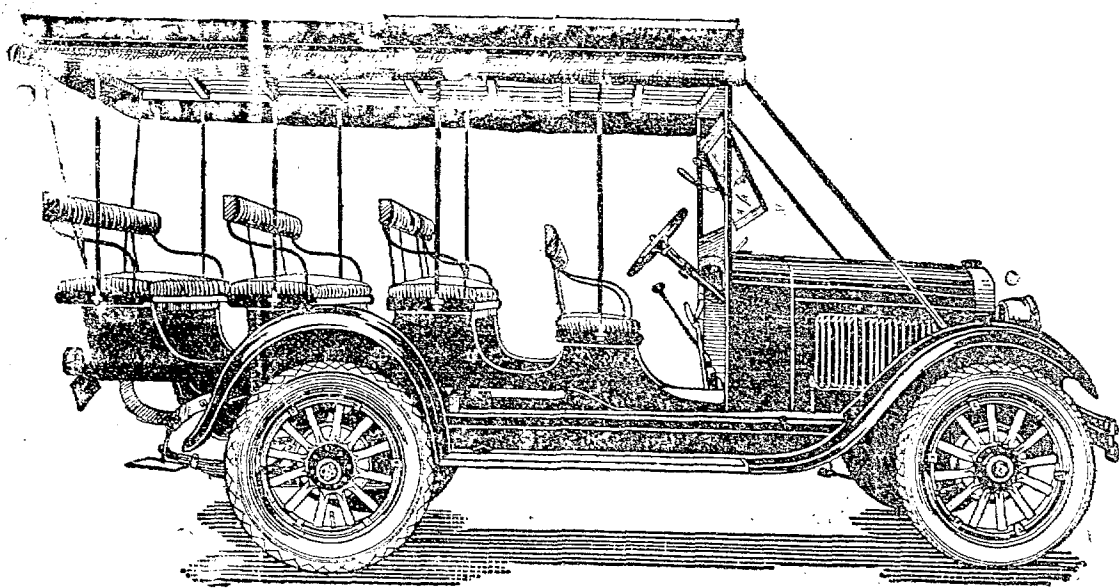
మాత్రా చెడక

సేవ చేయుట

నిర్మించ

బడినది

ఈ బస్సునందు

డాడ్జి కమ్మర్షియల్

మాడల్ ఎస్. ఇ. ఎఫ్.

ఈ ధర ప్రకారము రూ. 2750 { చాసిస్కు
మద్రాసు
సందివ్వబడును

మీరు చెల్లించు వైకమునకు నిజమైన

విలువ గలది.

అడిషన్ అండు కో., లిమిటెడ్,

మదరాసు.

బెంగుళూరు, కల్లికోట, కొట్టాయం, తిరుచినాపల్లి.

బర్మా స్వేచ్ఛా సహాయక

సంఘ నివేదిక

బర్మాను భారత దేశమునుండి వేరుచేయవలెనని సలహానిచ్చుట

బర్మా స్వపరిపాలనమునకు తగియున్న దని రాఫీ గారు

ప్రత్యేకపు నివేదిక వ్రాయుట

రంగూన్, ఆగస్టు 5—బర్మాదేశము స్వపరిపాలనమును గొనుటకు ప్రథమ సోపానముగా భారతదేశమునుండి వేరు చేయవలెనని సిఫారసు చేయుచు బర్మారాష్ట్ర ప్రెజిడెంట్ సహాయకసంఘము నివేదిక ప్రచురించినది. ఇందుకు కారణములు రెండు క్రింద నియ్యబడినవి. (1) బర్మాదేశము భారతదేశముతో కలిసియుండుట అస్వాభావికము, నిరంకుశము (2) బర్మాదేశము భారతదేశముతో కలిసియుండుట అధికముగా బర్మా సచాలనమును వాటిల్లుచున్నది. (2) బర్మాదేశము స్వజాతి ప్రాంతీయములను గోల్పోయి విశాఖీయాభిమానము గలిగి యుండుటగూడ తటస్థించుచున్నది.

సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము

బర్మాదేశము భారతదేశమునుండి వేరుపరచినచో సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపించుటకు మార్గమును సంఘమువారు సూచించుచున్నారు. హోంరూలని పిలువబడలేనా, అధినివేశస్వాతంత్ర్యయిని పిలువబడలేనా యను రెన్నును సంఘమువారు పెట్టుకొనలేదు. బర్మాదేశము భారతదేశమునుండి విడిపోవుటవలన సంపూర్ణమునకు కనిపించు రికోల్లరూపాయల యి న ను లాభము వచ్చునని వారి యభిప్రాయము. బర్మాదేశమునకు భారత కార్యదర్శి ద్వారా అంగపార్లమెంటువారితో ప్రత్యక్ష సంబంధ ముండవలెను. భారతీయులకెన్ను, ఆంగ్లో-పాండవులను హెచ్చు ప్రాతినిధ్యముండవలెననియు, బర్మాదేశస్థులను మహమ్మదీయులకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముండవలెననియు నివేదికయందు గలదు.

శాసనసభలు

బర్మాలో ఒక శాసనసభ యుండవలెనా, రెండు శాసనసభలుండవలెనా యనువిషయమునందు సభ్యులలో తీవ్రభేదాభిప్రాయములు గలవు. సరియగుపార్టీ విధానము అమలులోనికి వచ్చినచో బర్మాలో ఒక సభమాత్రమే యుండవలెనని సంఘ

ములో సభికసంఖ్యకుల యభిప్రాయము. త్వరపడి శాసనసభయే శాసనములను చేయుటకు యిష్టమైతమంది అధికారులుండవలెనని వారియభిప్రాయము. కార్యనిర్వహణాధికారము గవర్నరుగారియందుండవలెను. అతనికి సలహానిచ్చుటకు కొందరు మంత్రులుండవలెను. వారిలో 5 గురు అనధికారులుగానుండవలెను. వారికి బాధ్యత సమిష్టిగా నుండవలెను. మంత్రులు శాసనసభకు బాధ్యులుగా నుండవలెను. శాసనసభవారిని తీసివేయుటకు అధికారముగలిగి యుండవలెను. రాజ్యాంగమును మార్చుటకు బర్మా శాసనసభకు అధికారముండవలెను గాని 5 సంవత్సరములకు పూర్వము యేమార్పులును చేయబడరాదు. అల్పసంఖ్యక జనసంఘములకు సంపూర్ణమును భారతప్రభుత్వము లాసంగవలెను.

ఉద్యోగీయుల నిర్ణయసంఘము

మొదట బర్మాను వేరుపరచి, యీ రాజ్యాంగమును అమలులో పెట్టినతరువాత గవర్నరుగారు మంత్రుల సలహాపై ఉద్యోగీయుల నియామకము, వారి జీతభత్యములు, పింఛనులు మొదలగునవి నిర్ణయించుట కొక ఉద్యోగీయ నిర్ణయసంఘమును స్థాపించవలెను.

బర్మాదేశమును భారతదేశమునుండి వేరుపరచినచో భారతదేశములోని పెద్దరాష్ట్రములలో నేడేర్పరచిన రాజ్యాంగ విధానమును బర్మాలో అమలుపెట్టవలెనని కోరుచు నివేదిక సమాప్తమయినది.

వ్యతిరేకాభిప్రాయములు

సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు వేరుగట ప్రథమ సోపానమును అభిప్రాయముతో యమ్ యమ్. రాఫీగారు భేదించుచున్నారు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించునప్పుడే వేరుపరచవచ్చునని వారియభిప్రాయము. ఇప్పుడే బర్మాదేశము సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు తగియున్నదనియు, భారతదేశమునుండి వేరుపరచుట ప్రధాన మయినచో పరిగణించబడరాదనియు వారు వ్రాయుచున్నారు. బర్మాదేశస్థులు స్వపరిపాలనమునకు తగియుండలేదని భారతపార్లమెంటు తలచుచున్నది. రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును వారు సిఫారసు చేయుచున్నారు. భారతదేశమువలన భయము కేవలము భ్రమయేగాని నిజమైనది కాదు. రాఫీగారును, ఉ. బా. డి. గారును అధికారులను హెచ్చుగా నుంచుటకు విముఖులుగా నున్నారు. కేవలము వారు సలహాదారులుగా నుండుటకు వారి కభ్యంతరములేదు.

(అ. వెస్.)

రేవల్లె పి.డి. ము. కోర్టులో

Guntur Admc. file O. S. 368/28 E. P. /29

వాది:—చెన్నం శైట్ల సర్వయ్య.

ప్రతివాది:—యండ్లూరి వీరయ్య.

వాది తరపు నోటీసు.

యీ నెంబరువాది ప్రతివాదితాలూకు ములుకుదురు గ్రామంలోని ఫయిల్ జప్తుకాబడిన స్థిరాస్థి వేలమునకు దరఖాస్తు దాఖలు చేయుచూ సదరు స్థిరాస్థి వేలపు కాలమందు ధరావతుతో నిమిత్తం లేకుండా వాది గాని వాది తరపు వకీలుగారు గాని, వేలంపాట పాడి వేలంపాటమొత్తం వేలం వారంటు మొత్తములో చెల్లుపెట్టుకొనునట్లున్నూ, పుత్తెర్వ యిప్పించవలసినదని పిటిషన్ దాఖలుచేసినాడు. గనుక అందుకు సంబంధించిన పట్టాలు, కబేలాలు, టైటిల్ డీడులు, మొదలైన దస్తావేజులతో హాజరు అయి, సదరు విషయములను గురించి ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకొనుటకు 12-8-29 తేదికి వాయిదా వేసినారు గనుక తెలియపర్చడమైనది.

ఎన్. నరసింహ శాస్త్రి,

వాదితరపు ప్లీడరు

"GERMAN GEMS"

సీమకమలములపై ఆశ్రయము. వాటివలన సే కింపలలు నూర్చునిమించు కాంతి గట్టి తనముగలిగి యిండియాకు వచ్చి వస్తాని 14 సెప్టెంబరు 5 రతులు రూ. 15. న్యాయులేదన్న పబ్లికేషన్ యిచ్చెదము. వివరములుకు

Agents, Gupta & Co., Chicacole.

ఆర్థరసాయనశాల

2

ముక్త్యాల (కృష్ణా)

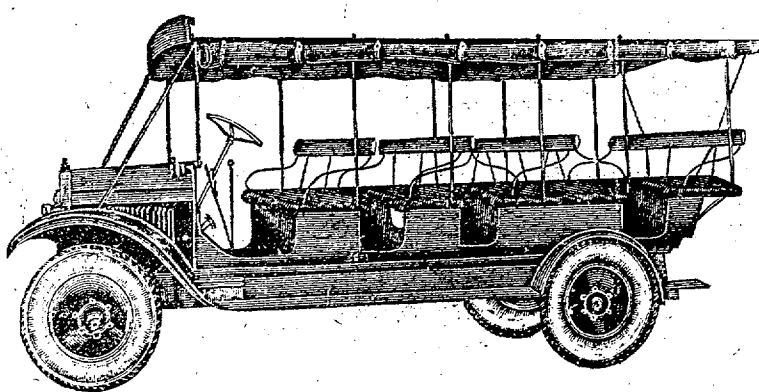
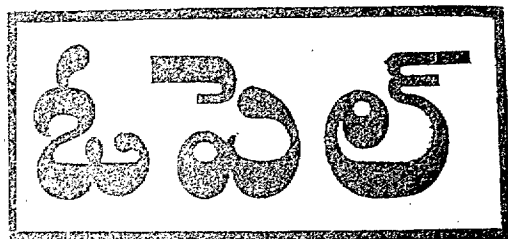
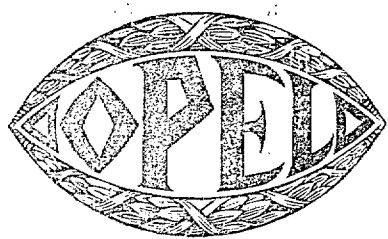
ప్రశస్త మైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేద వేదములు దొరుకుచోటు. మీ కేమందు కావలసిననుమాకే వ్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు—

కే. వి. శేషయ్య

3/15 నల్ల తంబిపిడి. తిరువల్లిక్కెడి, మద్రాసు

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

జగత్ ప్రసిద్ధముగు జర్మన్ ఓపెలు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. గ్యాలక్సు 28 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

“గ్రహం-వేడ్”

కార్లు, బల్బులుగను, అందముగను యుండును.

కార్ల స్పేరు పార్టుస్ ఎల్లప్పుడు స్టాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణి మోటార్స్, బెజవాడ.

కృష్ణా, గుంటూరు,

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

VANI MOTORS

(Proprietors: VANI PRESS)

BEZWADA

విదేశవ స్త్రీ బహిష్కరణోద్యమము

అభివృద్ధినిగూర్చి నివేదిక

కొన్ని పురపాలకసంఘములవారు విదేశవస్త్రములపై సుంకములను విధించుట

పండ్రిండెండ్ల బాలిక 286 నెంబరు నూలు వడుకుట

బోగ్రా గ్రామమునందు మహ్యసేయప్రచారకులు ఖద్దరుపట్ల అత్యుత్సాహము చూపుట

ఈ క్రింది నివేదికను విదేశవస్త్రబహిష్కరణ సంఘముయొక్క ప్రచారకాగ్రహార ప్రచురణార్థము పంపియున్నారు. మండలములందు విదేశవస్త్రబహిష్కరణప్రచారము బాగుగా జరుగుచున్నదని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. బొంబాయి జబ్బల్ పూర్, ఆజిమారు తదితర స్థలములందు విదేశవస్త్రబహిష్కరణమునకుగాను ప్రత్యేకసంఘము లేర్పరచబడియున్నవి. ఆసంఘములు తమ కార్యక్రమముందు తదేకధ్యానముతో కృషిసలుపుటయే కాక దేశీయమహాసభాసభ్యులను కూడాచేర్చుచున్నారు.

పురపాలకసంఘములు

కొన్ని పురపాలక సంఘములవారు ఈయంద్యమమునకు చేయూతనొసంగుచున్నారు. బెల్గాము మండలములోని 'నిపాణి' పురపాలకసంఘమువారు దిగుమతియగు విదేశవస్త్రములపైని పన్నులను హెచ్చించుటయేకాక కద్దరుపట్ల పన్ను తీసివేసియున్నారు. ఇంటియేకాక మ్యూనిసిపలు పనివాండ్రులకుగాను సాధ్యమైనంతవరకు ఖాదీనే కొనవలయునని తీర్మానించిరి. ఆంధ్రదేశమున విజయవాడ పురపాలకసంఘమువారు తమ ఉపయోగార్థముగా తాము కొనుబట్టిన నియమ కద్దరుగా నుండవలెనని తీర్మానించిరి. అదియునుంగాక తమ యాజమాన్యముక్రింద నుండు పాఠశాల లన్నిటియందు నూలు వడుకుట ముఖ్యముగా నేర్పవలెనని తీర్మానించియున్నారు. యింతవరకును ఏదైనాసంఘమును చేయనటువంటి సాహసకార్యమును మధ్యపరగకాలలోని మర్యరాపురపాలక సంఘమువారు చేయుటశ్శానునీయును. అదేమన విదేశవస్త్రములపై యుండిన 2 అణాలపన్నును రెండురూప్యముల వరకు హెచ్చించుటయే.

ప్రచారకార్యభివృద్ధి-

నాగపూరు (మధ్యపరగకాలు)

జానువూన పర్యంతము ప్రచారకులు 717 విదేశవస్త్రములను సేకరించి చిట్న విగుపార్కునందును పురమండలమందును పదవస్త్రరాసులు పరకురామశ్రీతి యొనర్చిరి. నగర కాంగ్రెసు సంఘప్రచారకులు కద్దరును ఇంటింటికి మోసికొని పోయి అమ్మిరి.

సింధు రాష్ట్రము:— 18 ఖాదీ వస్త్రాలయములు రాష్ట్రమునందు యాదినన కేర్పొనబడిన స్థలములందు నెల తొల్పబడి కద్దరు అమ్మకము విశేషముగా జరుగుచున్నది.

కరాచియందు 7, హైదరాబాదు, నావాబ్ సా, భిరియా, హజాణి, తాత్తి, రోహిరి, సుహూరు, షికార్పూరు, చామరా, ఫరోజ్, లాహూనా, జకోబాబాదు మొదలగు స్థలములలో ఒక్కొక్కవస్త్రాలయ మున్నది. కొన్ని వస్త్రాలయములందు జరిగిన అమ్మకములసంఖ్య యీక్రింద ఉదాహరింపబడియున్నది.

	రూ. అ. పై.
కరాచి	4845 5 6
హైదరాబాదు	4064 8 6
భిరియా	250 0 0
లాహూనా	1000 0 0
రోహిరి	200 0 0
షికార్పూరు	200 0 0

మొత్తం రూ. 10059-14-0

ఆగ్రా (సంయుక్తరాష్ట్రములు)

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ ప్రచారమునకు గాను నియమింపబడిన ప్రత్యేకసంఘమువారి యాజమాన్యమున 25 వాలంటీర్లు విదేశవస్త్రబహిష్కరణ ప్రచారము సలుపుచున్నారు. వీరు 250 గృహములకు వెళ్లి 300 రూపాయల విలువగల కద్దరు వస్త్రములను విక్రయించుటయే కాక నూరుమందియొద్దనుండి విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించునటుల ప్రమాణముల నైకొనిరి.

బహిరంగ సభలును విదేశవస్త్ర దహనములును జరుపబడెను. విదేశవస్త్ర వ్యాపారులసహితము కద్దరుపట్ల అనుకూలభావమును నూదించుచున్నారు.

మైమెస్సింగ్ (వంగరాష్ట్రము)

12 గురు ఉపన్యాసములు మ్యాజికు లాంతరులతో విదేశవస్త్రబహిష్కరణ ప్రచారమున కనుగుణమున పటములను ప్రదర్శించి 800 ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. ఈ ప్రచారమునకుగాను యామండలమునందు 200 బహిరంగసభలు జరుపబడి విదేశవస్త్ర దహనములుకూడా కొన్నిటియందు జరిగెను.

ప్రచారకార్యము నంతయు మండల కాంగ్రెసుసంఘము ఛారివలన నియమింపబడిన ప్రత్యేక సంఘసభ్యులు తనిఖీ గావించుచున్నారు.

హూగ్లి (వంగరాష్ట్రము)

రాష్ట్రీయ సంఘము- సోద్యూరు. ఖాదీ ప్రతిస్థాన్ యొక్క ప్రముఖులు కొందరు నూతనసంఘముకంటే స్వయంకృషివలన ఖాదీ తయారుచేయుటకు స్థాపించిరి. బిజోలియా (రాజపుటానా) బాన్స్ లీ ప్రాంతములందు యాపద్ధతిని అవలంబించియున్నారు. పూర్వకాలమునందు సుఖీక్షముగా నుండి యిప్పుడు హీనస్థితిలో నుండు హూగ్లి మండలములోని మహమ్మదు గ్రామమును రాష్ట్రీయసంఘమువారు కృషిసలిపి పునరుద్ధరించియున్నారు. ఈ గ్రామమునందు 42 రాటములు పనిచేయుటవలన, నెలకు 167000 గజముల సున్నితమైననూలు తయారగుచున్నది. 21 కుటుంబములు తమకు కాలసిన వస్త్రము లన్నియును తమ గృహములందు వడికి నేయబడిన కద్దరునే ఉపయోగించునటుల ప్రమాణపూర్వకముగా నిశ్చయించుకొనియున్నారు.

24 పరగణాలు

మహిష్టతాన్ అను గ్రామమునందు రోజునకు ఒక తాను కద్దరు నేయబడుచున్నది. అనటిజాతీయపాఠశాలయందలి బాలురు కద్దరునందు ఉత్సాహులై యున్నారు. వీనిలో చాల మందిబాలురు తాము వడికినూలుతో, నేయబడిన కద్దరువస్త్రములే ధరించుచున్నారు.

మిష్నపూరు

కడువాయన గ్రామమునందు 33 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. వడికిననూలు నిచ్చి 5 ధోవతులను గ్రామవాసులు కొనిపోయిరి. ఇంకను 16 ధోవతులకుగాను వడికిననూలు అందజేసియున్నారు. భిందూ బాసన్ అను గ్రామమునందు 51 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. ఈ గ్రామమునందు 12 అంగవస్త్రములు నేయబడెను. ఇంకను 25 ధోవతులకు కాలసిన నూలును అందజేసియున్నారు. జుకీయాగ్రామము నందు తక్కినవడుకు పద్ధతిని గరపుటకు నొక ప్రాథమికపాఠశాల స్థాపింపబడియున్నది.

బోగ్రా

సోద్యూరునందు తక్కినవడుకు పద్ధతియందు శిక్షణగాంచిన విద్యకథలుల సహాపా మొకటి వట్లావారు గ్రామమునందుండెను. 41 బాలురు తక్కినవివ వడుకుచున్నారు. ఈ గ్రామము మహ్మదీయుల గ్రామము. విద్యకథలుల సహితము మహమ్మదీయులే. స్త్రీలు అత్యుత్సాహముతో నూలు వడుకుచు అదియే జీవనాధారముగ నుండుకొనియున్నారు.

అడంపిషీయందు రాష్ట్రీయసంఘముయొక్క కాఖను స్థాపించియున్నారు. ఈకాఖకుగాను ప్రచారకులు నియమింపబడిరి. నూలువడుకుటను ప్రచారకులు జనులకు నేర్పుచున్నారు. మ్యాజికు లాంతరులతో ఉపన్యాసములనిచ్చి ప్రచారమును సలుపుచున్నారు. ఖిర్, జాతీయమహాసభకు సభ్యులనుకూడ చేర్చుచున్నారు.

బరజ్వాను

బార్ బాయి నాను గ్రామమునందు 16 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. వాలంటీరులు ప్రచారము చేయుచున్నారు.

కలకత్తా

కలకత్తాయందు బాలురందరుచేరి నూలువడుకు సంఘము యొకటి ఏర్పరచినారు. బాలురు మిక్కిలి కూతూహలులై కద్దరునే ధరింతుమని బద్ధకంకణులై యున్నారు.

శిల్పాశ్రమవాసియగు కుమారి అన్నపూర్ణాదేవిగారు 200 వ నెంబరు నూలు 20000 గజములు అతిలాభవముగను త్వరితముగను వడికియున్నారు. ఈమె ప్రకృతము 286 నెంబరునూలును వడుకు సామర్థ్యము కలిగియున్నది. ఈమె 12 ఏండ్ల చిరువయస్సునందున్న కన్యారత్నము.

తిరుపతివార్తలు

మద్రాసు గవర్నరుగారి విజయము

తిరుపతి తిరుపతి దేవస్థానముల ఆదాయమునుండి యాత్రీకుల సౌకర్యమునకుగాను సుమారు మూడులక్షల రూప్యములకుపైగా వ్రయుముచేసి నూతనముగ స్థాపింపబడిన విద్యుచ్ఛక్తి దీపయంత్రాలయమును ప్రారంభించుటకై మద్రాసుగవర్నరుగారు ఆగష్టు 11 లేదని తిరుపతికి విజయముచేయుదురు. ఆతరువాతనే పురపాలకసంఘమువారు వైతము స్వాగతమునకు నుటుకు తగు సన్నాహములు జరుపుచున్నారు.

మహామతుగారి ఆరోగ్యము

కొలదిమాసములుగ శరీరస్వస్థత తెప్పి ప్రస్తుతము మద్రాసులో వైద్యశాలయందు చికిత్సనందుమండు శ్రీ మహామతుగారు ఆరోగ్యవంతులయిరి కొద్దిరోజులలో తమపదవి నలంకరింతురని నమ్మకముగ తెలియుచున్నది.

నీటియిబ్బంది

తిరుపతి ప్రదేశప్రాంతమున ఆక్వీజ కార్తికమాసముల వర్ష కాలమునకుచేత ప్రస్తుతము వైకాఖమాసమందువలె యెండ తీక్షణముగనున్నది. నీటికి ముఖ్యధారమగు కొళాయిలలో కొద్దికాలమే నీరువడుటచేతను, గృహములలోనుండు భావులనేకములు యెండిపోవుటచేతను నీటియిబ్బంది మాత్రము మితివిడియింపబడి. మునిసిపల్ వారు నూతనముగ వారు స్థలములందు భావులు ప్రవృత్తుకుపక్రమించియున్నారు. వర్షములేక నీటియిబ్బంది యాతీరద నున్నయెడల ననేకకుటుంబములు స్థలాంతరమనకు వెళ్లవలసియుండును. (పురసాని)

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 20/1929.

సిటీషనరు:—మోకా రెడ్డెయ్య వగైరా,

and

రెస్పాండెంట్లు:—మోకా వెంకయ్యమ్మ వగైరాయిరా.

1. సిటీషనరుకు అవిధిక్త కుమారుడున్న 2-3- సిటీషనరుకు అవిధిక్త సోదరుడున్న అగు సూర్యారావు అతని మామూలు నివాసస్థలముగ, అమలాపురం తాలూకా కంఠవరల్లి గ్రామంలో పుత్రసంతానం లేకుండా 10-5-29 సల్ ౧౦|| లేదని చనిపోయినాడనిన్ని అతనికి రావలసియున్న బాకీని రాబట్టుకొనటకు తమకు వారసత్వపు సర్టిఫికేట్టును యిప్పించుమనిన్ని సిటీషనరు అప్లికేషను చేసివున్నారు. అందుకు ఆక్షేపణ చెప్పుకొనే వారు 10-8-1929 సల్ ౧౦|| లేదని పక్షం 11 ఘంటలకు సదరు కోర్టులో హాజరై తెలియ జేసుకోవలెనని యిందుమాలముగా నోటీసు యిచ్చబయలునది.

అమలాపురం } వై. వి. సుబ్బారావు.
27-7-29 } సిటీషనరు తిమ్మిదరు.

ద్రవ్యశాస్త్రము

ప్రాశస్త్య శివరామ్, దివానుబహదరు చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, నల్లూరి నూర్యారాయణరావు పంతులు, ప్రాశస్త్య బి. యన్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. చామి, యం. యల్. సి. మొదలగు ఆర్థశాస్త్రవేత్తలు, నొకజ్ఞానధునిక లగువాకి వెలస ఆంధ్రభాషకు అమూల్యకార షని వినుతింపబడినది. వెల రు 1-0-0.

గంధకర్త

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,

మన్మంతురాజేపల్లి నూడెం (పశ్చిమగోవానికి జిల్లా)

హోరానిలయము, శికిందాబాదు, దక్కన్.